

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

для науковців, освітян, інноваторів

з 22 по 26 січня 2024 року

1. Гранти, міжнародна підтримка	1
2. Документи міжнародних організацій	3
3. Корисні новини України та світу	7
4. Наукові заходи	14

1. Гранти, міжнародна підтримка

СТИПЕНДІЇ НА НАВЧАННЯ У СЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ 2024/2025

Словацький уряд у рамках двосторонньої співпраці Міністерства освіти і науки України та Міністерства освіти, науки, досліджень та спорту Словацької Республіки на 2024/2025 навчальний рік пропонує стипендії для українських студентів та викладачів. Це: 15 стипендій для студентів на навчання за освітнім ступенем бакалавр/магістр (строк навчання від 1 до 10 місяців); 6 стипендій для студентів 5-го курсу Ужгородського національного університету (кафедри словацької філології), які навчаються на вчителів словацької мови та літератури (максимальний строк навчання 1 семестр / 5 місяців); 15 стипендій на навчання або проведення науково-дослідних робіт для аспірантів та на викладання лекцій або проведення науково-дослідних робіт для викладачів закладів вищої освіти (на термін від 1 до 10 місяців); 10 стипендій на навчання у літній школі з вивчення словацької мови та культури (серпень 2024 року). Розмір місячної стипендії на 2024/2025 навчальний рік становить для студентів 625 євро; для аспірантів - 1025,50 євро; для викладачів або дослідників університетів (без наукового ступеня) - 1025,50 євро; для викладачів університетів або дослідників (з науковим ступенем) - 1420 євро. Заявку на стипендію можна подати до 31 березня 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/ppxep>, <http://surl.li/ppxdo>, <http://surl.li/plvxm>

Фото: МОН

ГРАНТОВА ПРОГРАМА ЄС ТА НІМЕЧЧИНИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ З ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ

Європейський Союз та уряд Німеччини у межах програми міжнародної співпраці «EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» проводять конкурси на отримання грантового фінансування. У ньому можуть взяти участь українські мікро-, малі та середні підприємства (ММСП), якщо вони мають інноваційний потенціал та працюють у наступних сферах: переробка (машинобудівна, меблева, харчова та легка промисловість); логістика та транспорт; інші сектори з потенціалом експорту або створення інновацій (наприклад, освітні та медичні послуги); креативні індустрії. Бюджет конкурсу складає 1 млн євро і буде розподілений на 100 грантів. Це дозволить надати підтримку економічній стійкості, відновленню та зростанню України, створенню кращих умов для розвитку українських ММСП, сприяти інноваціям та допомогти у розвитку експорту. Заявку на отримання гранту можна подати до 11 лютого 2024 року.

Детальніше: <https://100grants4smes.net.ua/>, <http://surl.li/prcbx>, <http://surl.li/prccy>, <https://ukrpatent.org/uk>

Фото: ІР офіс

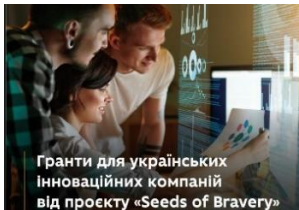
ПРОЄКТ «SEEDS OF BRAVERY»

Проект «Seeds of Bravery» інформує про готовність надавати фінансову підтримку українським стартаперам та підприємцям. Вони можуть отримати гранти до 60 тис. євро на розширення можливостей технологічних стартапів, малих і середніх підприємств з інноваційними рішеннями, послугами та продуктами. Основних пріоритетів п'ять: бізнес та інноваційні послуги; інноваційне підприємництво; інкубатори глибоких технологій; відбудова України; масштабування й акселерація у сфері глибоких технологій. Загальний фонд у 12 млн євро буде розподілений між 200 стартапами. Окрім безповоротних грантів передбачається залучення додаткових інвестицій, просування українських проєктів, навчання підприємців, допомога у виході на міжнародні ринки. Проєкт реалізується консорціумом UASEEDs, до складу якого входять Aalto University, Accelerace, CorkBIC, Da Vinci Labs, Cyber/nnov8, Erasmus Centre for Entrepreneurship, EIT Health, FundingBox Accelerator, Impact Hub Stockholm, Institute of Physics of National Academy of Science (EEN Network), Luxinnovation, Plug and Play, Sunrise Tech Park, Techosystem, Український фонд стартапів, Vacuum Deep Tech Acceleration, YEP. Ініціатива фінансується Європейським Союзом через Європейську Інноваційну Раду (EIC) та спрямована на підтримку

української технологічної екосистеми.

Детальніше: <http://surl.li/pteee>, <https://t.me/UAmonogram/9003>

Фото: МОН

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: КОЛЕКТИВНІ ДІЇ ДЛЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Коллективні дії для відповідального використання штучного інтелекту в охороні здоров'я» із серії «Документи ОЕСР із штучного інтелекту». У ньому наголошується, що штучний інтелект матиме глибокий вплив на всі складові системи охорони здоров'я, трансформуючи їх та наукові дослідження у цій сфері. ШІ має великий потенціал, та, разом із цим, несе значні ризики. Тому необхідно забезпечити ефективне управління ним, щоби відповідальний ШІ сприяв створенню більш стійких, стабільних, справедливих і орієнтованих на людину систем охорони здоров'я. У звіті наведено аналіз поточного стану використання штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я, його перспективи, можливості, ризики та виклики. Пропонується кілька напрямків, які необхідно вивчити розробникам політики, які стосуються довіри, нарощування потенціалу, оцінки та співпраці. ОЕСР вважає за необхідне підтримати спільне навчання та підготовку пропозицій щодо колективних дій з просування використання відповідального ШІ в системі охорони здоров'я.

Детальніше: <http://surl.li/pnspn>,
<https://doi.org/10.1787/f2050177-en>

<http://surl.li/pnsqn>,

Фото: скріншот

ОЕСР: ГЛОБАЛЬНИЙ МІНІМАЛЬНИЙ ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікований звіт «Глобальний мінімальний податок на прибуток транснаціональних корпорацій» із серії «Робочі документи ОЕСР з оподаткування». У ньому наголошується, що близько 45 юрисдикцій наразі приступили до запровадження мінімального глобального податку (GMT) на прибуток великих транснаціональних підприємств. Це - виконання рекомендації Глобальних правил по боротьбі з розмиванням бази оподаткування та виведення прибутку з-під оподаткування (GloBE), ключовий елемент відповідної інклюзивної рамкової програми ОЕСР/G20 (Inclusive Framework on BEPS). Йдеться у першу чергу про податкові проблеми, що виникають у зв'язку з діджиталізацією економіки. Згідно GMT великі транснаціональні підприємства з доходами понад 750 мільйонів євро підлягають сплаті податку за ефективною мінімальною ставкою 15% незалежно від того, де вони здійснюють свою діяльність. Через взаємопов'язаний характер правил, очікується, що близько 90% підприємств, які підпадають під дію програми, до 2025 року впровадять зазначений податок або оголосять про це. У звіті оцінюється вплив глобального мінімального податку на оподаткування транснаціональних підприємств на основі комплексного набору даних, що відображають їх глобальну діяльність. Аналітики наголошують на чотирьох важливих моментах: GMT істотно знижує можливості виведення прибутку з-під оподаткування; GMT притидіє низьким податковим платежам, що виникають внаслідок виведення прибутку з-під оподаткування; GMT збільшує бюджетні доходи та скорочує різницю у податкових ставках у різних юрисдикціях, що може вплинути на розподіл інвестицій та діяльність транснаціональних підприємств.

Детальніше: <http://surl.li/pqiuj>, <http://surl.li/pqixf>, <https://doi.org/10.1787/22235558>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВПЛИВ ПОЛІТИКИ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТИ НА МАКРОЕКОНОМІЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікований звіт «Кількісна оцінка впливу політики, спрямованої на підвищення ефективності освіти, на макроекономічну продуктивність» із серії «Робочі документи департаменту економіки ОЕСР». У ньому наводиться аналіз взаємозв'язку освітньої політики та показників продуктивності. В його основу покладено дані PISA 2015 і 2018 років, вивчення яких дозволило визначити

результати тестування, шкільне середовище та оцінити національні освітні системи. Надалі цю інформацію було використано для розрахунку впливу ефективності освітньої діяльності на макроекономічні показники (продуктивність праці) завдяки даним щодо людського капіталу. Останній об'єднує результати тестування та середню кількість років навчання у школі. Для випадків, коли рівні витрат на освіту були нижчі від середніх в ОЕСР, виявлено позитивний зв'язок між витратами на освіту та результатами тестів учнів. Отже, країни з низькими витратами можуть підвищити успішність учнів і потенційно збільшити довгострокову продуктивність. Розширення участі в освіті з раннього дитинства, а також підвищення якості викладання дають значний сукупний приріст продуктивності. Дещо менші макроекономічні вигоди приносить обмеження другорічництва, групування учнів за здібностями з усіх предметів і підвищення підзвітності шкіл. Нерівність доходів чинить значний вплив на продуктивність праці через канал людського капіталу.

Детальніше: <http://surl.li/pqwlp>, <http://surl.li/pqwm0>,
<https://doi.org/10.1787/18151973>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЗАХОДИ ДЛЯ СТІЙКИХ ЛАНЦЮЖКІВ ПОСТАЧАННЯ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

На сайті Організації економічного співробітництва та розвитку опублікований звіт «Огляд добровільних та обов'язкових заходів комплексної перевірки під керівництвом урядів країн «Великої сімки» для стійких ланцюжків постачання агропродовольчої продукції». У ньому наголошується, що країни G7 у відповідь на зростаючі ризики і наслідки для довкілля і прав людини відносно ланцюжків поставок сільськогосподарської продукції, дедалі активніше розробляють заходи для створення більш стійких продовольчих систем. Комплексна перевірка відповідального ведення бізнесу згідно рекомендацій ОЕСР, є ключовим орієнтиром у цьому контексті. Вона допомагає виявляти, запобігати, пом'якшувати та враховувати фактичні та потенційні несприятливі екологічні і соціальні ризики, а також наслідки діяльності, вплив ланцюжків поставок тощо. У звіті наведено перелік питань для розробників секторальної політики, які допоможуть із визначенням заходів та посиленням їх узгодженості для підтримки відповідальної бізнес-поведінки у ланцюгах постачання сільськогосподарської продукції. Крім того, звіт стане у нагоді компаніям, які прагнуть зрозуміти національні та регіональні стандарти у відповідній галузі, оцінити їх синергію та розбіжності.

Детальніше: <http://surl.li/psgam>,
<https://doi.org/10.1787/f05af4a1-en>

<http://surl.li/psgcq>,

Фото: скріншот

ОЕСР: МІЖНАРОДНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

Організація економічного співробітництва та розвитку оприлюднила звіт «Міжнародне дослідження фінансової грамотності дорослого населення ОЕСР/INFE 2023» із серії «Політичні документи ОЕСР щодо бізнесу та фінансів». У ньому йдеться про те, що фінансова грамотність визнається основною життєвою навичкою XXI століття на глобальному рівні. Пандемія COVID-19, високий рівень інфляції, зростання відсоткових ставок, поширення цифрових фінансових послуг, збільшення кількості та складності фінансових шахрайств підтверджують необхідність підвищення рівня фінансової грамотності для підтримки фінансового благополуччя як окремих осіб і домогосподарств, так і суспільства в цілому. Збір надійних і придатних для порівняння на міжнародному рівні даних для вимірювання рівня фінансової грамотності дорослого населення є надзвичайно важливим для створення успішних національних стратегій і програм фінансової грамотності. В опублікованому звіті представлені відомості про середні рівні фінансової грамотності та цифрової фінансової грамотності, розраховані за методологією ОЕСР/INFE. Показана фінансова доступність, рівень цифрової фінансової грамотності, рівень фінансового добробуту серед дорослого населення. Також експертами підготовлені пропозиції щодо розроблення політики у цій сфері.

Детальніше: <http://surl.li/ptphe>,
<https://doi.org/10.1787/56003a32-en>

<http://surl.li/ptpih>,

Фото: скріншот

РОЛЬ ЮНЕСКО У ГОТОВНОСТІ ДО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

На сайті Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) опублікована стаття «Новаторська роль ЮНЕСКО у готовності до штучного інтелекту: огляд індексу готовності до штучного інтелекту Oxford Insights 2023». Йдеться про рейтинг готовності уряду до штучного інтелекту від Oxford Insights 2023, а також присутність в ньому ЮНЕСКО. Останнє є визнанням її зусиль з управління глобальною етикою та управлінням ШІ і свідчить про важливу роль цієї організації в забезпеченні етичного розвитку ШІ та її діяльність у справі гармонізації технологій з людськими цінностями. Індекс готовності урядів до штучного інтелекту 2023 року слугує барометром того, наскільки уряди готові впроваджувати технології штучного інтелекту та керувати ними. Розкривається зміст і призначення RAM як комплексного інструменту, призначеного для оцінки готовності країни до впровадження ШІ. RAM фокусується на таких аспектах, як технологічна інфраструктура, законодавство, економіка, етичні міркування та ефективність управління. Оскільки технології штучного інтелекту дедалі більше інтегруються у різні аспекти суспільного життя та економіки, роль ЮНЕСКО у сприянні глобальному діалогу та співпраці стає більш важливою. Це має засвідчити майбутній Глобальний форум з етики штучного інтелекту, який відбудеться у Словенії 5-6 лютого 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/prrhb>

Фото: pixabay.com

3. Корисні новини України та світу

ЯК ОФОРМИТИ МЕТАДАНИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Некомерційна організація Електронна інформація для бібліотек (EIFL) оприлюднила поради щодо використання програмного забезпечення Open Journal Systems для редагування та публікації журналів у відкритому доступі. Наразі доступна оновлена версія контрольного списку для підтримки редакторів і видавців журналів відкритого доступу, які використовують програмне забезпечення Open Journals Systems (OJS). Контрольний список містить огляд останнього випуску OJS3 (OJS 3.4.0-4 від 17 листопада 2023 року) і поради щодо плагінів, процедур і політик журналу, системи безпеки, статистики використання та пропозицій щодо покращення доступності вмісту. Окремо розглядаються питання індексації журналів у DOAJ (каталог журналів

відкритого доступу). Упровадження запропонованих підходів сприятиме розвитку відкритих інфраструктур обміну дослідницькою інформацією у журналах з відкритим доступом та відкритих репозитаріях.

Детальніше: <http://surl.li/poers>, <http://surl.li/poetw>, <http://surl.li/poetz>, <http://surl.li/poeug>

Фото: EIFL

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ДЛЯ ЗВО ТА НАУКОВИХ УСТАНОВ

Національний орган інтелектуальної власності (ІР офіс) презентував Методичні рекомендації щодо політики у сфері інтелектуальної власності для закладів вищої освіти та наукових установ. Рекомендації розроблені на виконання делегованих ІР офісу владних повноважень та завдань, визначених спеціальними законами у сфері ІВ, а також згідно Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством економіки України та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності щодо співробітництва у сфері ІВ (від 24.07.2023). Документ ураховує Типове положення про політику у сфері ІВ для університетів та науково-дослідних установ, підготовлене Департаментом країн з перехідною та розвинутою економікою ВОІВ. Рекомендації націлені на посилення потенціалу та розробки нових бізнес-інструментів для університетів і дослідницьких інститутів; підтримку розвитку інтелектуального капіталу в Україні; заохочення стимулювання і підтримки наукових досліджень та розробок; забезпечення правової визначеності правовідносин у зв'язку зі створенням та комерціалізацією об'єктів права інтелектуальної власності; забезпечення ефективної охорони та управління правами інтелектуальної власності. Документ містять рекомендації щодо прав на об'єкти інтелектуальної власності; управління ІВ; розподілу винагороди та використання доходу, отриманого від комерціалізації майнових прав ІВ; випадків та умов вільного використання ОПВ; конфіденційності; захисту прав ІВ.

Детальніше: <http://surl.li/poliq>, <http://surl.li/poljf>, <http://surl.li/polli>

Фото: ІР офіс

ГРАНТ: КЕРІВНИЦТВО ДО ДІЇ

Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України презентувала посібник «Грант: керівництво до дії», покликаний популяризувати грантову діяльність серед молодих науковців України та сприяти активізації їх співпраці на вітчизняному та міжнародному рівнях. У керівництві розглядаються основні аспекти грантової діяльності, види грантів, їх роль у сучасному світі та можливості, які вони відкривають для організацій та окремих осіб. Надаються поради щодо успішного написання грантових пропозицій, наводиться інформація про кращі практики залучення фінансування та ефективне управління грантовими проектами. Зокрема, автори знайомлять читача з історією, основними поняттями та різновидами грантів, надають роз'яснення щодо їх природи, демонструють внутрішню «кухню» від визначення ідей та цілей проекту до оформлення та подання заявки, описують стратегії пошуку та отримання грантів і налагодження партнерств для збільшення шансів на успіх, планування, контролю та оцінки проєктів, забезпечення їх сталості.

Детальніше: <http://surl.li/psjac>, <http://surl.li/psiyp>, <http://surl.li/psjba>

Фото: скріншот

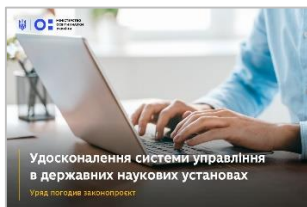
ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»

Кабінет Міністрів України погодив законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ». Документ має на меті запровадити унормувати оцінювання роботи керівників наукових установ та визначення перспектив їх розвитку. Зокрема, пропонується в обов'язковому порядку розробляти стратегічний план наукової установи та моніторингу його виконання; запровадити обов'язкові КРІ для керівників наукових установ, забезпечити посилення контролю з боку засновників. В якості показників ефективності запропоновані наступні: кількість поданих і зареєстрованих грантових заявок та/або отриманих грантів за проектами міжнародного співробітництва; обсяг фінансових надходжень наукової установи до спеціального фонду (зокрема - за виконання наукових та науково-технічних робіт та надання наукових послуг); частка молодих учених серед працівників наукової установи; ефективність діяльності у сфері трансферу технологій; патентування результатів наукової діяльності в Україні, закордонне патентування, здійснення правової охорони технологій та/або їхніх складових

тощо. Буде унормована процедура подання щорічного звіту керівника наукової установи, встановлені обмеження на час перебування на керівних посадах (до 10 років, не більше двох строків).

Детальніше: <http://surl.li/pofpo>, <http://surl.li/pofoo>, <http://surl.li/polli>

Фото: МОН

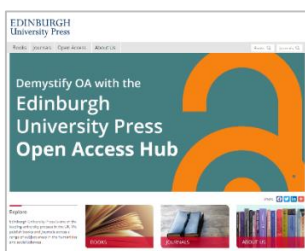

ВИДАВНИЦТВО ЕДИНБУРЗЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРИЄДНАЛОСЬ ДО RESEARCH4LIFE

Проект Research4Life повідомляє про приєднання до нього ще одного наукового видавництва – Edinburgh University Press (EUP), що сприятиме розширенню доступних для ознайомлення ресурсів платформи у 80+ країнах. Зокрема, завдяки співпраці EUP Research4Life поповниться науковими та освітніми публікаціями із різних галузей знань, - літературознавство, лінгвістика, філософія, політологія, історія, кіно та медіа-дослідження, право та інше. Йдеться про доступ до 62 журналів від EUP. Видавництво Единбурзького університету належить до провідних університетських видавництв Великобританії та охоплює широке коло предметних напрямків у галузі гуманітарних та соціальних наук. EUP є членом Гільдії незалежних видавців, Асоціації видавців, Асоціації видавців наукової та професійної літератури, Асоціації університетських видавництв Британії.

Детальніше: <http://surl.li/pqdwk>, <https://www.euppublishing.com/>, <https://dntb.gov.ua/research4life>

Фото: скріншот

ПРЕМІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ МОЛОДИМ УЧЕНИМ ЗА 2024 РІК

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій оголосив про початок конкурсу на Премію Верховної Ради України молодим ученим за 2024 рік. Премія присуджується за вагомими науковими здобутками, отриманими під час проведення фундаментальних та/або прикладних наукових досліджень. Участь у конкурсі можуть взяти громадяни України, - молоді вчені віком до 35 років,

що мають вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або до 40 років, якщо мати науковий ступінь доктора наук. Претенденти мають бути працівниками наукових установ, організацій, закладів вищої освіти, підприємств України незалежно від форми власності та підпорядкування. Щороку присуджується до 50 Премій у розмірі 60 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. Конкурс проводиться відповідно до Положення про Премію Верховної Ради України молодим ученим, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 05.02.2019 № 2675-VIII «Про Премію Верховної Ради України молодим ученим».

Детальніше: <http://surl.li/prddd>, <http://surl.li/prddr>

Фото: ВРУ

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЕРЕХІД ЄС ДО ЗБІЛЬШЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ДОСЛІДЖЕННЯ

На сайті Європейської асоціації університетів опубліковане спільне звернення асоціації, Science Europe та EARTO (Європейської асоціації науково-дослідних і технологічних організацій) до європейського комісара з інновацій, досліджень, культури, освіти і молоді. У ньому наголошується на важливості інвестицій Європейського Союзу у дослідження та інновації. Звернення спричинене розробленням наступної Рамкової програми ЄС з досліджень (FP10) та виборчим процесом у ЄС. Наголошується на вирішальній ролі інвестицій ЄС у дослідження та інновації в контексті необхідності розв'язання глобальних проблем, підвищення ефективності економіки ЄС, її глобальної конкурентоспроможності та зміцнення стратегічної автономії. Автори звернення упевнені, що сильний і стійкий бюджет FP10 допоможе у досягненні цих амбітних цілей. Пропонується подвоїти бюджет FP10 до 200 млрд євро та висвітлюється низка інших пропозицій (зокрема, забезпечення стабільності бюджету, захист фінансування від перенаправлення на цілі, не пов'язані з НДДКР). Вказується на необхідність перебалансування програми, що охоплює фундаментальні дослідження від низу до верху, прикладні дослідження, розробки та інновації. Наголошується на необхідності посилення синергії з іншими програмами ЄС та національними і регіональними інвестиціями в НДДКР. Підкреслюється, що, збільшення бюджету FP10 є пріоритетом, разом із тим необхідне забезпечення достатніх національних інвестицій у НДДКР (зокрема – виконання узгодженої мети з інвестування на це 3% ВВП).

Детальніше: <http://surl.li/psgxi>

Фото: скріншот

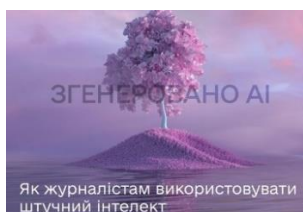

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДІА

Міністерство цифрової трансформації України пропонує ознайомитись із рекомендаціями щодо відповідального використання штучного інтелекту в медіа. Підготовлений документ поширює актуальні міжнародні практики (BBC, Wired, Associated Press, CNET), визначає принципи та підходи до відповідального використання систем ШІ у сфері медіа задля дотримання прав людини і збереження професійних етичних стандартів. У ньому міститься визначення ШІ та ГШІ; викладені основні принципи відповідального використання систем ШІ у сфері медіа; пропонуються рекомендації з упровадження ШІ у професійну та організаційну практику, забезпечення прозорості, розмежування автентичного та згенерованого контенту, маркування згенерованого ШІ контенту; наголошується на пріоритеті людського фактору; розкриваються питання персоналізації медіаконтенту та захисту персональних даних; відповідальності за використання згенерованого ШІ контенту; саморегуляції медіа у сфері застосування ШІ. Ці рекомендації є складовою дорожньої карти з регулювання штучного інтелекту в Україні. Вони розроблені Мінцифри у співпраці з ГО «Лабораторія цифрової безпеки», Національною радою з питань телебачення та радіомовлення, Міністерством культури та інформаційної політики та Центром демократії та верховенства права представниками Експертного комітету з питань розвитку штучного інтелекту, профільних державних органів та громадських організацій.

Детальніше: <http://surl.li/ptkww>, <http://surl.li/ptkzb>

Фото: Мінцифри

РЕЗОЛЮЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ З ОХОРОНИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Національний орган інтелектуальної власності (ІР офіс) пропонує ознайомитися з п'ятьма резолюціями, прийнятими на Всесвітньому конгресі у 2023 році, організованому Міжнародною асоціацією з охорони інтелектуальної власності (АІРРІ). Резолюції доступні в оригіналі англійською мовою й супроводжуються неофіційним перекладом на українську. Це: «Патенти – Доктрина еквівалентів», «Торговельні марки – доведення використання торговельної марки», «Авторське право – колективне управління авторськими і суміжними правами», «Дослідження загального характеру – відповідальність онлайн-ових торговельних майданчиків за порушення прав промислової власності», «Постійний комітет з фармацевтики – використання з метою експерименту та «положення Болар»». АІРРІ є некомерційною асоціацією та однією з провідних організацій у світі, яка займається розробленням й удосконаленням законодавства з питань охорони інтелектуальної власності як на міжнародному, так і на національному рівнях.

Детальніше: <http://surl.li/ptnxxg>, <http://surl.li/owond>, <http://surl.li/ptnrv>, <http://surl.li/ptnsn>, <http://surl.li/ptntg>, <http://surl.li/ptnuf>, <http://surl.li/ptnva>,

Фото: ІР офіс

АКАДЕМІЧНА ПІДТРИМКА УКРАЇНИ

Державна науково-технічна бібліотека України інформує про рішення компанії Elsevier щодо надання безкоштовного доступу до інструментів академічної підтримки, наборів даних і освітніх рішень, орієнтованих на підтримку вчених, дослідників і студентів України. Для зручності користування ними на окремій сторінці компанії представлений короткий опис інструментів, посилання на ресурс із навчальними матеріалами, інструкціями, відповіді на поширені запитання, доступ до центру підтримки. Також на зазначеній сторінці наведені дані про майбутні вебінари й архівні записи семінарів українською мовою.

Детальніше: <http://surl.li/ptlzi>, <http://surl.li/ptmfm>

Фото: Elsevier

4. Наукові заходи

4.1 Вже відбулись

РОЛЬ БІБЛІОТЕК У ВИМІРЮВАННІ ВПЛИВУ ДОСЛІДЖЕНЬ

23 січня 2024 року відбувся вебінар «Симбіоз із дослідницьким офісом – роль бібліотеки в фіксуванні, відстеженні та розумінні впливу досліджень». Захід покликаний поінформувати слухачів про участь бібліотеки у процесі вимірювання впливу досліджень та показати роль бібліотечних працівників, які займаються дослідницькими службами, обробкою даних, розвитком колекцій, науковою комунікацією тощо. Під час вебінару обговорювали роль бібліотеки у фіксації, відстеженні та формуванні звітності про дослідницьку діяльність та успішні практики з інтеграції бібліотек в інституційну дослідницьку екосистему. Особливу увагу було зосереджено на розвитку навичок бібліотечних працівників у контексті нових інституційних пріоритетів. Організатори: Choice, Асоціація коледжів і наукових бібліотек Американської бібліотечної асоціації, Elsevier.

Детальніше: <http://surl.li/poox1>

Фото: організатори

ЗМІНИ У СФЕРІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ БЮДЖЕТУ-2024

24 січня 2024 року відбувся вебінар «Зміни у сфері освіти в контексті бюджету-2024». Захід покликаний стати площадкою для обговорення питань освіти та її бюджетної підтримки; рівня оплати праці вчителів. Зокрема, обговорювали: порядок використання коштів на відбудову; використання залишків освітньої та інших субвенцій 2023 року; важливість урахування коштів на ПКД з відбудови; які видатки слід передбачати в контексті рішень з оптимізації освітньої мережі. Вебінар став частиною кампанії «Освіта у нових громадах від А до Я», спрямованої на допомогу управлінцям у сфері освіти новоутворених та реорганізованих громад. Організатор - швейцарсько-український проєкт «Децентралізація для розвитку демократичної освіти / DECIDE».

Детальніше: <https://novihromady.decide.in.ua/>, https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfeBzeJYtuyo6x0-Y57cMuPTm6P3eQ4wnlFR5OC3ju7aX8W_Q/viewform, <http://surl.li/prasl>

Фото: скріншот

ЯК НАПИСАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

25 січня 2024 року відбувся вебінар «Як написати науково-дослідну роботу». Захід був покликаний зосередити увагу учасників на застосуванні їхніх навичок для написання успішних рефератів і наукових статей. Обговорювали наступні питання: підготовка рукопису; написання реферату та анотації; процес подання та редагування роботи; рецензування; публікаційна етика досліджень; вплив; авторські ресурси; обрання журналу для власної публікації. Організатор - Wiley.

Детальніше: <http://surl.li/pncop>, <http://surl.li/pohng>, <http://surl.li/poine>

Фото: Wiley

ЦИТУВАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАННІ ТА ДОСЛІДЖЕННІ

25 січня 2024 року відбувся вебінар «Етичні та продуктивні: розгляд генеративного цитування штучного інтелекту у навчанні та дослідженні». Захід покликаний розкрити важливі питання етичного використання інструментів ШІ та способів належного поводження з результатами, згенерованими ШІ. Учасники вебінару дізналися, як бібліотекарі можуть просувати етичне використання генеративного штучного інтелекту у рамках їх місії підтримки навчання і досліджень. Розглядався процес і досвід створення цитат і анотованих ресурсів для вирішення різноманітних аспектів використання генеративного ШІ під час навчання; досліджувались сутнісні питання етичного використання ГШІ у контексті вищої освіти; присутні ознайомилися із ресурсами і правилами цитування, їм було роз'яснено можливості використання ГШІ в якості інформаційного інструменту освітньої діяльності. Організатори: Choice, Lib LibTech Insights.

Детальніше: <http://surl.li/pqbgog>

Фото: : скріншот

ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЯ ВІД UKRAINE GLOBAL FACULTY

25 січня 2024 року відбулась онлайн-лекція «Міжнародна патентна система: процес патентування та вимоги» від зареєстрованого патентного повіреного та одного з найкращих юристів Америки у галузі патентного права Олександра Ахієзера. Під час заходу було обговорювався загальний зміст та ключові позиції договору про патентну кооперацію (РСТ), розглянуто процедури подання міжнародних патентних заявок, фундаментальні вимоги до патентних заявок у світі та США (зокрема - відповідність тематиці, новизна, винахідницький рівень, можливості тощо). Організатор - Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <http://surl.li/pnmcv>, <http://surl.li/prrpz>

Фото: скріншот

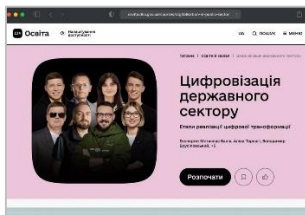

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ: НОВИЙ СЕРІАЛ НА ПОРТАЛІ «ДІЯ ОСВІТА»

На порталі «ДіяОсвіта» доступний новий освітній серіал «Цифровізація державного сектору». Він орієнтований на тих, хто цікавиться питаннями цифровізації державних послуг та готовий працювати у цій сфері. Він містить поради щодо того, як діяти в рамках проєкту цифровізації, як здійснювати розробку продукту і планування; що таке реінжиніринг сервісів; що таке українська система Трембіта; як уникнути типових помилок; де шукати фінансування. Серіал створено з ініціативи Міністерства цифрової трансформації України для платформи Дія.Освіта, за підтримки Уряду Японії в межах проєкту «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні», що реалізується Програмою розвитку ООН в Україні за фінансової підтримки Швеції.

Детальніше: <http://surl.li/pqdab>, https://t.me/diia_education/1044

Фото: : скріншот

4.2 Заплановані

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ З КІБЕРБЕЗПЕКИ

Оголошено про старт програми підвищення кваліфікації для викладачів закладів вищої освіти задля розбудови висококомпетентного кадрового потенціалу країни та створення бази для високопрофесійного навчання студентів за спеціальністю 125-Кібербезпека. Програма покликана надати викладачам ЗВО практичні новітні знання та навички у кібергалузі та ознайомити із кращими міжнародними практиками. Слухачі програми матимуть можливість безкоштовного навчання онлайн, яке поєднує теорію та практичні лабораторні роботи під керівництвом досвідчених сертифікованих тренерів-практиків; отримання навчальних матеріалів, долучення до віртуальних лабораторій та практичних кейсів (які можна використовувати у власних освітніх програмах); підтримку галузевих експертів та консультації від досвідчених сертифікованих інструкторів-практиків. Навчання триватиме 11 місяців. Організатор - проєкт «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України» (USAID Cybersecurity Activity).

Детальніше: https://t.me/ugen_UBB/609, <http://surl.li/pskdp>

Фото: організатори

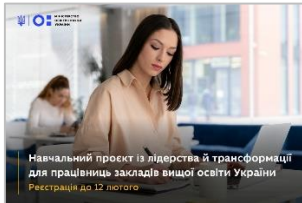
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА З ЛІДЕРСТВА

В межах програми «Going Global Partnerships Gender Equality Partnerships» відкрито реєстрацію на освітню програму «ONLY: Open a New Leader in Yourself». Програма покликана допомогти жінкам розвинути лідерство та інновації в українських університетах, навчити розробляти та реалізовувати проєкти із розвитку освіти, науки та ЗВО, а також сприяти розширенню співпраці українських та зарубіжних університетів. Навчання передбачає міні-МВА за участі міжнародних експертів; менторські сесії; наставництво; стажування в Кінгстонському університеті (Велика Британія). Організатори:

Кінгстонський університет, Національний університет «Львівська політехніка», Tech StartUp School за підтримки British Council Ukraine.

Детальніше: <https://tsus.lpnu.ua/uk/all-project/only>, <http://surl.li/ptltw>,
<http://surl.li/ptodm>

Фото: МОН

ПРОГРАМА «SCIENCE-TO-MARKET ACCELERATOR»

Український фонд стартапів разом з SET University та Berkeley Haas Entrepreneurship оголошують набір на інтенсивну акселераційну програму «Science-to-Market Accelerator». Програма покликана допомогти науковцям, дослідникам, студентам, аспірантам та представникам стартапів пришвидшити розвиток своїх проєктів. 20-тижневий курс охоплює серію лекцій, майстеркласів, консультацій, а також пропонує здійснити демонстрацію стартап-проєктів. Учасники цієї акселераційної програми розвинуть свої ідеї в інноваційні продукти; отримають менторську підтримку від провідних міжнародних експертів; зможуть налагодити контакти з потенційними інвесторами і партнерами. Програма реалізується за підтримки Міністерства цифрової трансформації України і Міністерства освіти та науки України.

Детальніше: <http://surl.li/pqcoi>, <http://surl.li/pqdcy>

Фото: організатори

ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

31 січня 2024 року у рамках проєкту «Talking about my idea» відбудеться вебінар «Рівні готовності інновації як інструмент розвитку інноваційного проєкту від ідеї до ринку». Під час заходу планується обговорити наступні питання: поєднання потенціалу наукової розробки та інноваційного бізнесу (як об'єднати наукові розробки з потребами інноваційного бізнесу; реалізація проєкту з комерціалізації інновацій); план реалізації грантового проєкту (етапи проєкту відповідно до TRL/MRL; завдання та результати; дорожня карта комерціалізації інноваційної технології / розробки); використання об'єктів права

інтелектуальної власності (використання існуючих об'єктів права інтелектуальної власності та створення нових); побудова комунікаційної кампанії. Організатор - IP офіс.

Детальніше: <http://surl.li/psgnq>, <http://surl.li/ptdhe>, <https://nipo.gov.ua/talking-about-my-idea/>, <https://ukrpatent.org/uk>

Фото: організатори

ОСНОВИ ПОХІДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-РИЗИКАМИ

31 січня 2024 року відбудеться онлайн-лекція директора-засновника програми права, технологій і підприємництва Корнельського технічного університету Уайтхеда «Основи похідних інструментів». Йдеться про фінансові інструменти, вартість яких визначається змінами вартості базового елементу (наприклад, інших активів, інструментів або індексів). Під час лекції розглядатиметься основна термінологія та характеристики похідних інструментів, а також можливості їх використання компаніями, інвесторами та іншими гравцями для управління бізнес-ризиками, спекуляцій тощо. Організатор - Ukraine Global Faculty.

Детальніше: <https://ugf.academy/lectures/arts-and-humanities-social-sciences/basics-of-derivatives/>, <http://surl.li/ptpbq>

Фото: UGF

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОСВІТІ

2 лютого 2024 року відбудеться вебінар «Штучний інтелект і його застосування в освіті». Захід покликаний поінформувати слухачів про такий інструмент ГШІ, як ChatGPT, що суттєво вплинув на усі аспекти сучасного життя, включаючи й академічне. Наразі важливо не лише знати цей інструмент найкращим чином, щоб отримати від нього максимальну користь, а й розуміти, як студенти його використовують. Під час вебінару учасники попрацюють з ChatGPT, дізнаються, як він полегшує педагогам процес розроблення курсів, підготовки до заходів та проведення занять, як його можна використовувати під час оцінювання та

отримання зворотного зв'язку, а також обговорять наявні обмеження у використанні цього інструменту та питання академічної доброчесності. Організатор – Міжнародний центр академічної доброчесності (ICAI).

Детальніше: <http://surl.li/pryoy>

Фото: ICAI

ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ГЛИБОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ

1-3 березня 2024 року у змішаному форматі відбудеться відбірковий хакатон «Інновації у сфері глибоких технологій». Він покликаний залучити талановитих студентів, науковців, дослідників і підприємців, які працюють у сфері deep tech, до участі в акселераційних ініціативах Vacuum Deep Tech Acceleration. Стартапи-переможці отримають можливість безпосередньої комунікації з потенційними клієнтами (що дозволить їм легше визначити та адаптувати свої продукти до реальних потреб ринку) та інвесторами (вивчення ефективних стратегій залучення інвестицій), активно працюватимуть над визначенням та оптимізацією свого Product-Market Fit, щоб забезпечити максимальну відповідність їхніх продуктів вимогам ринку, будуть долучені до цільових вебінарів, буткемпів, майстер-класів; матимуть можливість індивідуальної роботи з експертами для перевірки своїх бізнес-моделей. Участь у програмі можуть брати як індивідуальні учасники (студенти, науковці, фінансисти, дизайнери-маркетологи, розробники), так і команди. Претенденти повинні представити ідею або продукт, в основі якого є наукоємна технологія з потенційно високою доданою цінністю; продемонструвати підприємницький потенціал та мотивацію; публічно позиціонувати себе як український стартап. Організатори: Vacuum Deep Tech Acceleration, Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України», Міністерство освіти і науки України, Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство економіки України, Київський академічний університет, Ukrainian Startup Fund, YEP Accelerator. Заявку на участь можна подати до 12 лютого 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/poefd>, <https://vacu2m.com/intensive/>, <http://surl.li/poekh>, <http://surl.li/ppvqj>

Фото: МОН

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проєкту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL,

<https://t.me/NationalRepository>,

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>